

DOI: 10.18039/ajesi.738037

Uzaktan Eğitimde Öğrencilerin Çevrimiçi Akademik Yardım Arama Davranışları ve Başarı Yönelimleri

Hasan UÇAR¹

Geliş Tarihi: 29.03.2020

Kabul Tarihi: 15.05.2020

*Makale Türü:*² Araştırma Makalesi

Öz

Bu çalışmada, uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışları, başarı yönelimleri ve bu faktörler arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, nicel yöntemle dayalı olarak tarama modeli ile desenlenmiş kesitsel bir araştırmadır. Araştırmanın katılımcıları bir devlet üniversitesinde uzaktan eğitim yoluyla ders alan 358 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma verileri; kişisel bilgi formu, çevrimiçi akademik yardım arama anketi ve başarı yönelimleri ölçeği ile toplanmıştır. Çalışmanın araştırma sorularını yanıtlamak için toplanan veriler analiz edilirken betimsel istatistikler, bağımsız örneklem için t-testi ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma bulguları, uzaktan eğitimdeki öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım için en fazla İnternet'i kullandıklarını göstermektedir. Ayrıca bulgular, öğrencilerin dersi veren öğretim elemanı yerine arkadaşlarından ya da konuyu bilen birinden daha sık yardım aradıklarını ortaya koymaktadır. Buna göre öğrenciler en az öğretim elemanından akademik yardım aramaktadır. Buna ek olarak bulgular, öğrencilerin başarı yönelimleri açısından öğrenme-yaklaşma ve performans-yaklaşma başarı yönelimlerinin, öğrenme-kaçınma ve performans-kaçınma başarı yönelimlerinden daha yüksek olduğunu göstermektedir. Son olarak, öğrencilerin başarı yönelimleri ile çevrimiçi akademik yardım arama davranışları arasında kısıtlı ve pozitif bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Bu sonuç, öğrencilerin başarı yönelimlerinin çevrimiçi akademik yardım arama davranışlarının önemli bir yordayıcısı olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Anahtar kelimeler: uzaktan eğitim, çevrimiçi öğrenme, çevrimiçi akademik yardım, yardım arama, başarı yönelimleri

Atıf: Uçar, H. (2020). Uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışları ve başarı yönelimleri. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(2), 958-972. DOI: 10.18039/ajesi.738037

¹ (Sorumlu Yazar) Öğr. Gör. Dr., Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, Türkiye, hasanxucar@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9174-4299>

² Bu çalışma, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Rektörlüğünün 06.12.2019 tarih ve E.36070 sayılı Etik Kurul Onayı alınarak gerçekleştirilmiştir.

DOI: 10.18039/ajesi.738037

Online Academic Help Seeking Behaviors and Achievement Goal Orientations of Learners in Distance Education

Hasan UÇAR¹

Submitted by: 29.03.2020

Accepted by: 15.05.2020

Article type²: Research Paper

Abstract

The present study investigates online academic help seeking behaviors and achievement goal orientations of learners in distance education and the relationship between these factors. The research is designed as a quantitative cross-sectional survey study. The participants of the research are 358 learners who took some courses through distance education at a public university. The research data were collected through personal information form, online academic help seeking questionnaire, and achievement goal orientation scale. For the analysis of the research data and to answer the research questions of the study, descriptive statistics, t-test, and correlation analysis were used. Research findings show that learners in distance education use the Internet the most for online academic help seeking. In addition, learners applied to their friends or someone who knew the subject to seek help more frequently than their instructors. In this context, learners seek academic help from at least the faculty members, compared to others. The results also showed that, in terms of learners' achievement goal orientations, the learning-approach and performance-approach goal orientations are higher than the learning-avoidance and performance-avoidance goal orientations. In addition to these findings, a limited and positive relationship between learners' achievement goal orientations and online academic help seeking behaviors was found. This result can be interpreted as the achievement goal orientations of learners is not a significant predictor of online academic help seeking behaviors.

Keywords: distance education, online learning, online academic help seeking, help seeking, achievement goal orientations

Cite: Uçar, H. (2020). Online academic help seeking behaviors and achievement goal orientations of learners in distance education. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(2), 958-972. DOI: 10.18039/ajesi.738037

---

¹ (Corresponding author) Dr., Anadolu University, Faculty of Open Education, Turkey, hasanxucar@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9174-4299>

² This research study was conducted with Research Ethics Committee approval of Bilecik Şeyh Edebali University, dated 06.12.2019 and numbered E.36070.

Giriş

Uzaktan eğitim yoluyla eğitim-öğretim süreçlerini tamamlayan öğrenci sayısı ve bu yolla ders veren kurum sayısı giderek artmaktadır. Bu niceliksel artışın yanında son yıllarda niteliksel olarak da belirli bir kalitenin sağlanması, değişen öğrenen ihtiyaçları ve öğrenme ortamlarıyla ortaya çıkan gereksinimler; yeni teknolojiler, yöntemler, stratejiler ve eğilimlerin işe koşulması yoluyla sağlanmaktadır (Bozkurt, 2019). Bu eğilimler bağlamında uzaktan eğitim ortamlarında başarı için öğrencilerin motivasyonlarının artırılması ve öz düzenleme becerilerin kazandırılması ön plana çıkmaktadır (Fırat, Kılınç ve Yüzer, 2017; Hartnett, 2019; Rakes ve Dunn, 2010; Uçar ve Kumtepe, 2016). Bu beceriler ile uzaktan eğitimde öğrencilerin, kendi öğrenme süreçlerini planlaması ve öğrenme süreçlerine aktif katılması beklenmektedir. Bu açıdan öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme sürecini içselleştirmeleri uzaktan eğitim süreçlerinde öğrenme çıktıklarına ulaşabilmek için önemlidir.

Öğrenme ortamlarında öğrenciler öğrenme süreçlerine yönelik bir zorlukla karşılaştığında başka birinden yardım isterler. Bu davranış, akademik yardım isteme ya da akademik yardım arama davranışı olarak tanımlanabilir. Yardım arama davranışı öğrencilerin akademik hayatlarında başarılı olmaları için çok önemlidir (Ding ve Er, 2018; Hao, Barnes, Branch ve Wright, 2017). Akademik yardım arama davranışı, yüz yüze öğrenme ortamlarının yanı sıra öğrenenlerin diğer öğrenenler ve öğrenme kaynaklarından ayrı olduğu ve günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) yoğun olarak kullanıldığı uzaktan öğrenme ortamlarında da sıklıkla görülmektedir (Ding ve Er, 2018; Er, Kopcha, Orey ve Dustman, 2015). Bu bağlamda, İnternet'in yanı sıra BİT'leri öğrenme süreçlerinde uzaktan eğitimdeki öğrencilere yardımcı olmak için önemli araç ve kaynaklar olarak kabul edilebilir. Çevrimiçi akademik yardım arama; e-posta, arama motoru, sosyal medya araçları veya soru-cevap forumları gibi çevrimiçi araçlar yoluyla yapılan yardım arama davranışlarını nitelemektedir (Hao, Barnes, Wright ve Branch, 2017).

Uzaktan eğitim doğası gereği zaman ve/veya mekan bağlamında sınırlıklara sahiptir ve dolayısıyla öğrenciler sorunlarla karşılaştığında genellikle arkadaşlarından, öğretmenlerinden, konuyu bilen başka kişilerden ya da İnternet'teki kaynaklardan sıklıkla yardım arama sürecine girebilirler (Kitsantas ve Chow, 2007; Puustinen ve Rouet, 2009). Uzaktan eğitimde çevrimiçi akademik yardım arama davranışı öğrencilerin öğrenme süreçlerine katkı sağlayan önemli bir öz düzenleme becerisinin göstergesidir (Cheong, Pajares ve Oberman, 2004; Huet, Escribe, Dupeyrat ve Sakdavong, 2011; Kitsantas ve Chow, 2007; Ryan ve Shin, 2011). Uzaktan eğitimde öğrenciler kendi öğrenme süreçlerinden daha fazla sorumlu oldukları için bu öğrencilerin akademik yardım arama davranışı yüz yüze öğrencilere göre daha önemli ve gereklidir. Araştırma sonuçları yardım arama davranışı ile öz düzenleme becerisi arasında bir bağıntı olduğunu ve yüksek öz düzenleme becerisine sahip öğrencilerin daha fazla çevrimiçi yardım arama sürecine girdiklerini göstermektedir (Cheng ve Tsai, 2011; Liu, 2017). Farklı bağlamlar için farklı yardım arama sınıflamaları yapılmış olsa da bu çalışmada Cheng ve Tsai (2011) ile Hao, Barnes, Wright ve diğerleri (2017) tarafından ele alınan üç farklı çevrimiçi akademik yardım arama davranışı sınıflaması kullanılmıştır. Bu akademik yardım arama davranışları: İnternet'te arama yapma, öğretim elemanına e-posta ya da mesaj gönderme ve arkadaşlardan ya da konuyu bilen birinden yardım almaktır.

Uzaktan eğitimde akademik yardım arama davranışı ile bağlantılı bir diğer konu da öğrencilerin başarı yönelimleridir. Başarı yönelimleri öğrencilerin öğrenme sürecinde ne kadar motive olduklarını ve bu süreçte nasıl davrandıklarını açıklar (Elliot ve McGregor, 2001; Pintrich, 2000). Bunun yanında, başarı yönelimi öğrencinin öğrenmeye ilişkin yaklaşımını ifade eder ve öğrencinin gayreti, amacı, yetenekleri gibi pek çok algı ile ilişkili bir durumdur (Ames, 1992; Payne, Youngcourt ve Beaubien,

2007). Başarı yönelimleri modeli, alanyazında temelde öğrenme ve performans başarı yönelimleri şeklinde 2 boyutta ele alınmıştır. Elliot ve McGregor (2001) tarafından ortaya koyulan başarı yönelimleri modeli, 2 X 2 başarı yönelimi modeli şeklindedir (Şekil 1).

	<i>Öğrenme Yönelimi</i> (İçsel)	<i>Performans Yönelimi</i> (Dışsal)
<i>Yaklaşma</i> (Pozitif)	Öğrenme yaklaşma	Performans yaklaşma
<i>Kaçınma</i> (Negatif)	Öğrenme kaçınma	Performans kaçınma

Şekil 1: 2 X 2 Başarı Yönelimleri Modeli (Elliot ve McGregor, 2001, s. 502)

Bu modelde yer alan başarı yönelimleri; öğrenme yaklaşma, öğrenme kaçınma, performans yaklaşma ve performans kaçınmadır. Öğrenme yönelimindeki öğrenciler başarıya odaklanır ve zorlu etkinlikleri seçerken performans yönelimli öğrenciler ise, diğer öğrencilerden daha başarılı olmaya gayret eder ve etkinlikler sırasında yapabileceği konuları yapmayı yeğler. Ayrıca performans yönelimli öğrenciler kendi performanslarını diğer öğrencilerin performansına göre değerlendirirler (Elliot ve McGregor, 2001). Bu modelde, öğrenme ve performans başarı yönelimleri yaklaşma ve kaçınma olarak ikiye ayrılmıştır. Öğrenme yaklaşma yönelimindeki öğrenciler olabildiğince bilgi ve beceri kazanmayı amaçlar, öğrenme kaçınma yönelimindekiler ise elde olan bilgileri unutmamayı veya öğrenilen konuyu yanlış öğrenmemeyi hedeflerler. Performans yaklaşma yönelimindeki öğrenciler diğer öğrencilerden daha başarılı görünmeye ve onlardan daha başarılı olduklarını göstermeye çalışır. Performans kaçınma yönelimindeki öğrenciler ise diğer öğrencilerden daha başarısız görünmemeyi, zor olduğunu düşündüğü etkinliklerden kaçınmayı ve başarısızlık yaşamamayı hedefler (Elliot ve McGregor, 2001; Pintrich, 2000).

Yüz yüze öğrenme ortamlarında öğrencilerin yardım arama davranışları ve başarı yönelimleri arasında anlamlı bir bağıntının olduğunu ortaya koyan çalışmalar olsa da (Chen, Li, Wang, Li ve Gao, 2018; Gonida, Karabenick, Stamovlasis, Metallidou ve Greece, 2019; Nasa ve Sharma, 2018; Roussel, Elliot ve Feltman, 2011) uzaktan öğrenme ortamlarında bu faktörlere ilişkin çalışmaların sayısı daha azdır (Hao, Barnes, Wright ve diğerleri, 2017). Bu nedenle, eğitimciler ve araştırmacılar açısından, uzaktan eğitimdeki öğrencilerin çevrimiçi yardım arama davranışlarını, kimlerden yardım aldıklarını ve bu durumu etkileyen faktörlerin neler olduğunun anlaşılması önemlidir. Bunun yanında, öğrencilerin ne tür başarı yönelimlere sahip olduğu ve çevrimiçi akademik yardım arama davranışları ile başarı yönelimleri arasında ne tür bir ilişkinin olduğunun bilinmesi önemlidir. Bu konuları göz önünde bulundurarak, uzaktan eğitim bağlamlarında bu faktörlere ilişkin durumu keşfetmek için daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Araştırmanın Amacı

Uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışlarını ve başarı yönelimleri öğrenme sürecinin önemli bir bileşeni ve öğrenci başarısının yordayıcısı olarak kabul edilebilir. Bu açıdan alanyazında yapılan araştırmalara dayanarak, uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi yardım arama davranışlarının ve başarı yönelimlerinin incelenmesi önem taşımaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışlarını ve başarı yönelimlerini incelemek ve bu faktörlere ilişkin etkili ve verimli süreçlerin işletilmesi için önerilerde bulunmaktır. Bu kapsamda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Uzaktan eğitimde öğrenciler, kimlerden çevrimiçi akademik yardım almaktadır?
  - a) Öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. Uzaktan eğitimde öğrencilerin başarı yönelimleri ne yöndedir?
  - a) Öğrencilerin başarı yönelimleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışları ile başarı yönelimleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile yapılmış kesitsel bir araştırmadır (Creswell, 2012). Kesitsel araştırma modelinde, belli bir zamanda ve belirli katılımcılarının bir olaya ya da konuya ilişkin tutumlarını veya düşüncülerini ölçmek amacıyla veri toplanır (Fraenkel ve Wallen, 2012). Bu çalışmada uzaktan eğitim öğrencilerinin çevrimiçi akademik yardım arama davranışlarını ve başarı yönelimlerini incelemek ve mevcut durumu betimlemek için kesitsel araştırma modeli kullanılmıştır.

Araştırma Grubu

Bu araştırmanın evrenini, 2019-2020 Güz Yarı Yılında Marmara bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinde uzaktan öğretim yoluyla ders alan 3130 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya ilişkin etik kurul onayı Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulunun 06/12/2019 tarihli ve E.36070 sayılı kararı ile alınmıştır. Ardından, 2019-2020 Güz Yarı Yılı sonunda bir ay süre ile çevrimiçi veri toplama aracı 3130 öğrenciye sunulmuştur. Toplamda 179'u kadın (%50) ve 179'u erkek (%50) olmak üzere 358 öğrenci çevrimiçi ortamda aydınlatılmış onam formunu onaylayıp gönüllü olarak veri toplama aracına yanıt vermiştir. Bu araştırma evrenine göre örneklem büyüklüğünün; %5 hata payı, %95 güven düzeyi ve %50 yanıt dağılımı yüzdesi göz önünde bulundurulduğunda, 343 katılımcıdan oluşması öngörülmektedir (Roasoft, 2020). Dolayısıyla örneklem büyüklüğünün evreni temsil ettiği ve araştırma bulgularının genelleme yapmaya olanak tanıdığı düşünülmektedir. Araştırmanın katılımcılarına ilişkin yaş ve cinsiyet bilgileri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcıların Yaş ve Cinsiyet Bilgileri

Yaş	Cinsiyet				Toplam	
	Kadın		Erkek		f	%
	f	%	f	%		
18	41	22,9	47	26,3	88	24,6
19	58	32,4	44	24,6	102	28,5
20	34	19,0	38	21,2	72	20,1
21 ve üstü	46	25,7	50	27,9	96	26,8
Toplam	179	50	179	50	358	100

Tablo 1’den anlaşılacağı üzere katılımcıların çoğunluğunu 18 ve 19 yaş (%53,1) grubundaki öğrenciler oluşturmaktadır ve katılımcıların yaş ortalaması 19.49’dur. Kadın ve erkek katılımcıların sayısı eşit olup (179’ar) cinsiyet bağlamında normal bir dağılım mevcuttur.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın amaçları doğrultusunda üç bölümden oluşan bir veri toplama aracı kullanılmıştır. Birinci bölümde katılımcıların kişisel özelliklerine ilişkin; cinsiyet ve yaş bilgileri toplanmıştır. İkinci bölümde ise, Hao, Wright, Barnes ve Branch (2016) tarafından geliştirilen ve çevrimiçi yardım arama davranışlarını ölçen üç soruluk bir ankete yer almıştır. Bu ankette, öğrencilerin uzaktan eğitim derslerinde bir sorunla karşılaştıklarında bu sorunu çözmek için ne sıklıkla; İnternet’te arama yaptıklarını, öğretim elemanına e-posta ya da mesaj gönderdiklerini ve arkadaşlarından ya da konuyu bilen birinden yardım aldıklarını sormaktadır. Bu üç soruya öğrenciler; asla (1), nadiren (2), bazen (3) ve sıklıkla (4) şeklinde cevap vermişlerdir. Katılımcıların başarı yönelimleri ise Elliot ve Murayama (2008) tarafından geliştirilen ve Uçar (2012) tarafından Türkçe’ye uyarlanan başarı yönelimleri ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek 12 maddeden ve 4 faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler; öğrenme-yaklaşma, öğrenme-kaçınma, performans-yaklaşma ve performans-kaçınmadır. Türkçe’ye adapte edildikten sonra ölçeğin güvenirliğinin belirlenmesi için faktör analizi yapılmış ve dört faktör için hesaplanan Cronbach Alpha değeri (iç tutarlılık katsayısı); öğrenme-yaklaşma faktörü için 0.84, öğrenme-kaçınma faktörü için 0.88, performans-yaklaşma faktörü için 0.92 ve performans-kaçınma faktörü için de 0.94 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin toplam Cronbach Alpha katsayısı 0.89’dur. Türkçeye uyarlanan ölçeğin geçerlik-güvenirlilik değerleri ve faktör yükü dağılımları, orijinal ölçeğin değerleriyle benzerlik göstermiştir. Bu çalışmada yapılan analiz sonucunda ölçeğin toplam Cronbach Alpha katsayısı 0.93 olarak hesaplanmıştır. Alt faktörlerin Cronbach Alpha değerleri ise öğrenme-yaklaşma faktörü için 0.80, öğrenme-kaçınma faktörü için ise 0.63, performans-yaklaşma faktörü için 0.82 ve performans-kaçınma faktörü için de 0.74 olarak hesaplanmıştır. Öğrenme-yaklaşma boyutunda yer alan örnek madde şöyledir: “Amacım derste verilen öğrenme materyallerini en iyi şekilde öğrenmeye çalışmaktır.”. Öğrenme-kaçınma boyutunda ise örnek olarak “Hedefim diğer öğrencilere göre başarısız görünmekten

kaçınmaktır.” maddesi yer almaktadır. Performans-yaklaşma boyutunda ise “Ders konularını olabildiğince iyice anlamak için çabalıyorum.” maddesi yer almaktadır. Performans-kaçınma boyutunda ise örnek olarak “Amacım diğer öğrencilerden daha kötü not almaktan kaçınmaktır.” maddesi yer almaktadır. Ölçek 5’li Likert tipinde ve her bir madde; kesinlikle katılmıyorum (1), katılmıyorum (2), kararsızım (3), katılıyorum (4), tamamen katılıyorum (5) arasında cevaplanmıştır. Çalışmada kullanılan çevrimiçi yardım arama davranışları anketi ve başarı yönelimleri ölçeği için yazarlarından e-posta yoluyla izin alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin özetlenmesi için betimsel (tanımlayıcı) istatistikler, değişkenler arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını bulmak ve karşılaştırma yapmak için bağımsız örneklemeler için t-testi kullanılmıştır. Ayrıca sürekli değişkenler (çevrimiçi yardım arama ve başarı yönelimi değişkenleri) arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla korelasyon analizi uygulanmıştır.

Bulgular

Öğrencilerin Çevrimiçi Akademik Yardım Arama Davranışlarına İlişkin Bulgular

Birinci araştırma sorusuna ilişkin (Uzaktan eğitimde öğrenciler kimlerden çevrimiçi akademik yardım almaktadır?) bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Çevrimiçi Akademik Yardım Arama Davranışlarına İlişkin Betimsel Analizler

Çevrimiçi akademik yardım arama türü	Kadın		Erkek		Toplam	
	$\bar{X}$	Ss	$\bar{X}$	Ss	$\bar{X}$	Ss
İnternet’te yardım arama	3.21	0.75	3.15	0.83	3.18	0.79
Öğretim elemanından yardım isteme	1.76	0.75	1.98	0.81	1.87	0.79
Arkadaşlardan ya da konuyu bilen birinden yardım isteme	3.15	0.88	3.00	0.88	3.07	0.88
N	179		179		358	

Tablo 2’de yer alan toplam sonuçlara göre öğrenciler çevrimiçi yardım için İnternet’te ($\bar{x} = 3.18$), arkadaşlarından ($\bar{x} = 3.07$) ya da öğretim elemanından ($\bar{x} = 1.87$) daha sık yardım aradıkları görülmektedir. Bu bağlamda arkadaşlarından ya da konuyu bilen birinden de öğretim elemanından daha sık yardım aramaktadır. Ayrıca sonuçlar, öğrenciler en az öğretim elemanından yardım istediklerini göstermektedir.

Birinci araştırma sorusunun alt araştırma sorusuna ilişkin (Öğrencilerin çevrimiçi akademik yardıma davranışları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?) bulgular şu şekildedir: çalışmaya katılan kadın ve erkek öğrenciler arasında çevrimiçi yardım arama puanlarına göre anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek amacıyla bağımsız örneklem için t-testi yapılmıştır. Sonuçlar, İnternet’te ve arkadaşlarından ya da konuyu bilen birinden akademik yardım arama konusunda kadın ve erkek öğrenciler arasında ortalama puanları açısından anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Bununla birlikte, kadın ve erkek öğrenciler arasında sadece öğretim elemanından yardım isteme ortalama puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Buna ilişkin sonuçlar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Öğretim Elemanından Yardım İsteme Puanlarının Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p	η^2
Kadın	179	1.76	0.75	356	-2.69	.007	.01
Erkek	179	1.98	0.81				

Tablo 3’te görüleceği üzere çalışmaya katılan erkek öğrencilerin öğretim elemanından yardım isteme ortalama puanları ($\bar{x}=1.98$) kadın öğrencilerin ortalama puanlarından ($\bar{x}=1.76$) anlamlı derecede yüksektir ($t_{(356)}=-2.692$, $p<0.05$, $\eta^2=0.01$). İstatistiki olarak anlamlı çıkan bu sonuç için hesaplanan eta kare (η^2) etki büyüklüğü değeri, bu sonucun düşük düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin Başarı Yönelimlerine İlişkin Bulgular

İkinci araştırma sorusuna ilişkin (Uzaktan eğitimde öğrencilerin başarı yönelimleri ne yöndedir?) bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin Başarı Yönelimlerine İlişkin Betimsel Analizler

	Kadın		Erkek		Toplam	
	$\bar{X}$	Ss	$\bar{X}$	Ss	$\bar{X}$	Ss
Öğrenme-Yaklaşma	4.00	0.84	3.85	0.99	3.92	0.92
Öğrenme-Kaçınma	3.69	0.90	3.65	0.96	3.67	0.93
Performans-Yaklaşma	3.96	0.91	3.77	1.06	3.86	0.99
Performans-Kaçınma	3.84	0.95	3.69	1.05	3.76	1.00
N	179		179		358	

Tablo 4’te yer alan toplam sonuçlara göre öğrencilerin öğrenme-yaklaşma ($\bar{x} = 3.92$) ve performans-yaklaşma başarı yönelimleri ($\bar{x} = 3.86$), öğrenme-kaçınma ($\bar{x} = 3.67$) ve performans-kaçınma ($\bar{x} = 3.76$) başarı yönelimlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin yaklaşma başarı yönelimlerinin kaçınma yönelimlerinden daha yüksek olduğu söylenebilir.

İkinci araştırma sorusunun alt araştırma sorusuna ilişkin (Öğrencilerin başarı yönelimleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?) bulgular şu şekildedir: çalışmaya katılan kadın ve erkek öğrenciler arasında başarı yönelimleri puanlarına göre anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek amacıyla bağımsız örneklem için t-testi yapılmıştır. Sonuçlar, kadın ($\bar{x} = 3.87$) ve erkek ($\bar{x} = 3.74$) öğrenciler arasında toplam puanlarda ve alt faktörlerde anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir ($t_{(356)} = 1.41$, $p = 0.158 > 0.05$). Bu sonuca göre, kadın ve erkek öğrenciler arasında başarı yönelimleri açısından bir fark yoktur.

Üçüncü araştırma sorusuna ilişkin (Uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışları ile başarı yönelimleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?) bulgular aşağıda verilmiştir. Bu soruda uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi yardım arama davranışları ile başarı yönelimleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını incelemek amacıyla korelasyon testi kullanılmıştır. Buna ilişkin sonuçlar Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin Çevrimiçi Yardım Arama Davranışları ile Başarı Yönelimleri Arasındaki Bağntı

N=358	İnternet	Öğretmen	Arkadaş/diğer	Öğrenme-Yaklaşma	Öğrenme-Kaçınma	Performans-Yaklaşma
Öğretmen	0.201**	-	-	-	-	-
Arkadaş/diğer	0.237**	0.174**	-	-	-	-
Öğrenme-Yaklaşma	0.175**	0.229**	0.227**	-	-	-
Öğrenme-Kaçınma	0.093	0.168**	0.178**	0.759**	-	-
Performans-Yaklaşma	0.125*	0.180**	0.176**	0.858**	0.770**	-
Performans-Kaçınma	0.108*	0.185**	0.206**	0.722**	0.855**	0.728**

** Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır.

* Korelasyon 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 5’te görüleceği üzere öğrencilerin çevrimiçi yardım arama davranışları ile başarı yönelimleri arasında, öğrenme-kaçınma başarı yönelimi ile İnternet’te yardım arama davranışı dışında, bağıntı değerleri istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Ancak bu değerlerin uygulamada da önemli olduğunu göstermesi için bağıntı değerlerinin +- 0.30 ile +- 1.0 arasında olması beklenir (Huck, 2012). Bu bağlamda 0.30 ile 0.49 arasındaki r değerlerinin orta, 0.50 ile 1.0 arasındaki bağıntı değerinin ise büyük olduğu söylenebilir (Huck, 2012). Ancak sonuçlara göre buradaki bağıntı değerlerinin küçük olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, öğrenme-yaklaşma ile öğretmenden yardım isteme arasındaki bağıntı katsayısı ($r = 0.229$; $p = 0.000$) diğer başarı yönelimlerinden daha yüksektir. Aynı şekilde öğrenme-yaklaşma ile arkadaşlardan ya da konuyu bilen kişilerden yardım isteme arasındaki bağıntı katsayısı

($r=0.227$; $p=0.000$) diğer başarı yönelimlerinden daha yüksek bulunmuştur. Bu bağıntılar pozitif yönde olup düşük düzeyde bir ilişkiyi gösterse de değerler diğer boyutlardan daha yüksektir.

Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler

Uzaktan eğitimde çevrimiçi akademik yardım arama davranışı ve başarı yönelimi, öğrenme sürecinin önemli bileşenleri ve öğrenci başarısının yordayıcısı olarak kabul edilebilir. Bu bakımdan alanyazında yapılan araştırmalar da dikkate alındığında, uzaktan eğitimdeki öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışlarının ve başarı yönelimlerinin incelenmesi önem taşımaktadır. Bu bağlamda bu çalışma, uzaktan eğitimdeki öğrencilerin çevrimiçi akademik yardım arama davranışlarını ve kimlerden yardım aldıklarını araştırmayı hedeflemiştir. Bunun yanı sıra, öğrencilerin ne tür başarı yönelimlere sahip olduğu ve çevrimiçi akademik yardım arama davranışları ile başarı yönelimleri arasında ne tür bir ilişkinin olduğu da incelenmiştir.

Bu araştırmada elde edilen bulgulara göre, uzaktan eğitimdeki öğrenciler çevrimiçi akademik yardım için en fazla İnternet'e başvurmaktadır. Ayrıca öğrenciler, yardım aramak için arkadaşlarına ya da konuyu bilen birine öğretim elemanına göre daha sık başvurmaktadır. Bu bağlamda öğrenciler en az öğretim elemanından çevrimiçi akademik yardım istemektedir. Bu sonuç, Hao, Barnes, Wright ve diğerleri (2017) tarafından uzaktan eğitim yoluyla ders alan 165 öğrenci ile yapılan ve yine Hao, Barnes, Branch ve diğerleri (2017) tarafından uzaktan eğitim yoluyla ders alan 207 öğrenci ile yapılan araştırmaların bulgularıyla benzerlik göstermektedir. İlgili araştırmalarda bulgular, öğrencilerin çevrimiçi yardım ararken en çok İnternet'te arama yaptığını ve arkadaşlarından ya da konuyu bilen birilerinden öğretim elemanına göre daha sık yardım istediklerini göstermiştir. Bunun yanı sıra sonuçlar, Cheng ve Tsai (2011) tarafından yüz yüze eğitim ile ders alan 300 üniversite öğrencisi, bunların yaklaşık yarısı en az bir çevrimiçi ders alan öğrenciler, ile yapılan araştırmanın bulgularıyla da paralellik göstermektedir. İlgili araştırmada, öğrenciler çevrimiçi yardım ararken en çok İnternet'i kullandıklarını, daha sonra arkadaşlarından yardım aradıklarını ve en sonda öğretim elemandan yardım istediklerini ifade etmiştir. Elde edilen bu bulgular, uzaktan eğitim öğrencilerinin çevrimiçi akademik yardım ararken en hızlı yanıt alabileceği kaynağı seçtikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu araştırmanın bulgularından farklı olarak, Kitsantas ve Chow (2007) tarafından yapılan çalışmada, uzaktan eğitimdeki öğrencilerin öğretim elemanlarından daha sık yardım almayı tercih ettikleri bulunmuştur. Ulusal alanyazında bu çalışmaya benzer araştırmalara rastlanmadığı için bu araştırma bulgularının yerelde karşılaştırılma imkanı bulunamamıştır. Buna ek olarak, bulgular kadın ve erkek öğrenciler arasında ortalama puanları açısından İnternet'te ve arkadaşlarından ya da konuyu bilen birinden akademik yardım arama konusunda anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Bulgular, kadın ve erkek öğrenciler arasında sadece öğretim elemanından yardım isteme ortalama puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Buna göre, erkek öğrenciler kadın öğrencilere göre öğretim elemanından daha fazla çevrimiçi akademik yardım istemektedir.

Çalışmanın başka bir sonucu ise, öğrencilerin öğrenme-yaklaşma ve performans-yaklaşma başarı yönelimlerinin öğrenme-kaçınma ve performans-kaçınma başarı yönelimlerinden daha yüksek olduğudur. Bu bağlamda öğrencilerin yaklaşma başarı yönelimlerinin kaçınma yönelimlerinden daha yüksek olduğu söylenebilir. Buna sonuca göre; öğrencilerin olabildiğince bilgi ve beceri kazanmayı, öğrenme ortamındaki diğer öğrencilerden daha başarılı görünmeyi ve onlardan daha başarılı olduklarını göstermeye çalıştığı söylenebilir. Ayrıca sonuçlar kadın ve erkek öğrenciler arasında başarı yönelimleri toplam puanlarında ve alt faktörlerinde anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir. Bu sonuca göre, kadın ve erkek öğrenciler arasında başarı yönelimleri açısından bir fark yoktur.

Uzaktan eğitimde öğrencilerin çevrimiçi yardım arama davranışları ile başarı yönelimleri arasında, öğrenme-kaçınma başarı yönelimi ile İnternet'te yardım arama davranışı dışında, bağıntı değerleri istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Ancak sonuçlara göre buradaki bağıntı değerlerinin düşük düzeyde olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, öğrenme-yaklaşma ile öğretmenden yardım isteme arasındaki bağıntı katsayısı diğer başarı yönelimlerinden daha yüksektir. Aynı şekilde öğrenme-yaklaşma ile arkadaşlardan ya da konuyu bilen kişilerden yardım isteme arasındaki bağıntı katsayısı diğer başarı yönelimlerinden daha yüksek bulunmuştur. Bu bağıntılar pozitif yönde olup düşük düzeyde bir ilişkiyi gösterse de değerler diğer boyutlardan daha yüksektir. Bu sonuçlar, Hao, Barnes, Wright ve diğerleri (2017) tarafından yapılan çalışmanın bulgularıyla benzerlik göstermektedir. İlgili çalışmada da pozitif yönde ancak düşük ilişkiler ($r < 0.30$) bulunmuştur. Bu sonuç, başarı yönelimleri ile çevrimiçi akademik yardım arama davranışı arasında kısıtlı bir ilişkinin olduğunu ve başarı yönelimi davranışının çevrimiçi akademik yardım arama davranışının önemli bir yordayıcısı olmadığı şeklinde ifade edilebilir.

Bu çalışmanın sonuçları, öğrencilerin öğretim elemanlarından çevrimiçi akademik yardım alma davranışından kaçındıklarını göstermektedir. Bu bağlamda, öğrencilerin öğretim elemanlarından çevrimiçi yardım arama davranışları diğer yardım arama davranışları kadar önemsenmeli ve buna ilişkin çözümler üretilmelidir. Bu durumun nedenlerinin araştırılması ileri çalışmaların yapılabilmesine olanak sağlayacak bir araştırma zemini hazırlayabilir. Ayrıca bu durumu etkileyen faktörlerin neler olduğunun araştırılması ve öğrenciler arasında çevrimiçi akademik yardım aramanın nasıl kolaylaştıracağına ilişkin anlaşılması da önemli bir çalışma olabilir. Örneğin, çevrimiçi tartışma tahtalarının etkili kullanımının bu duruma çözüm olup olamayacağı araştırılabilir. Ayrıca öğrencilerin yüz yüze akademik yardım arama davranışları ile çevrimiçi akademik yardım arama davranışlarının farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi önemli bir çalışma olabilir.

Kaynaklar

- Ames, C. (1992). Classrooms: Goals, structures, and student motivation. *Journal of Educational Psychology*, 84(3), 261–271. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.84.3.261>
- Bozkurt, A. (2019). Vizyon 2023: Türkiye’de açık ve uzaktan öğrenme alanında somut ve soyut teknolojiler bağlamında eğilimler. *AUAd*, 5(4), 43-64.
- Chen, Y., Li, L., Wang, X., Li, Y. and Gao, F. (2018). Shyness and Learning Adjustment in Senior High School Students: Mediating Roles of Goal Orientation and Academic Help Seeking. *Frontiers in Psychology*, 9, 1-13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01757>
- Cheong, Y. F., Pajares, F. and Oberman, P. S. (2004). Motivation and academic help-seeking in high school computer science. *Computer Science Education*, 14(1), 3–19. <https://doi.org/10.1076/csed.14.1.3.23501>
- Cheng, K. H. and Tsai, C. C. (2011). An investigation of Taiwan University students’ perceptions of online academic help seeking, and their web-based learning self-efficacy. *The Internet and Higher Education*, 14(3), 150–157. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2011.04.002>
- Ding, L. and Er, E. (2018). Determinants of college students' use of online collaborative help-seeking tools. *Journal of Computer Assisted Learning*, 34(2), 129-139. <https://doi.org/10.1111/jcal.12221>
- Elliot, A. J. and McGregor, H. A. (2001). A 2 X 2 achievement goal framework. *Journal of Personality and Social Psychology*, 80(3), 501–519. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.80.3.501>
- Er, E., Kopcha, T. J., Orey, M. and Dustman, W. (2015). Exploring college students’ online help-seeking behavior in a flipped classroom with a web-based help-seeking tool. *Australasian Journal of Educational Technology*, 31(5). <https://doi.org/10.14742/ajet.2527>
- Fırat, M., Kılınç, H. and Yüzer, T. V. (2017). Level of intrinsic motivation of distance education students in e-learning environments. *Journal of Computer Assisted Learning*, 34(1), 63–70. <https://doi.org/10.1111/jcal.12214>
- Fraenkel, J. R. and Wallen, N. E. (2012). *How to design and evaluate research in education* (7th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Gonida, E. N., Karabenick, S. A., Stamovlasis, D., Metallidou, P. and Greece, T. C. (2019). Help seeking as a self-regulated learning strategy and achievement goals: The case of academically talented adolescents. *High Ability Studies*, 30(1-2) 147–166. <https://doi.org/10.1080/13598139.2018.1535244>
- Hartnett, M. (2019) theories of motivation in open and distance education. In: Jung I. (eds) *Open and distance education theory revisited*, (pp. 105-113). Springer Briefs in Education. Springer, Singapore.
- Hao, Q., Barnes, B., Branch, R. M. and Wright, E. (2017). Predicting computer science students’ online help-seeking tendencies. *Knowledge Management & E-Learning: An International Journal*, 9(1), 19-32. <https://doi.org/10.34105/j.kmel.2017.09.002>
- Hao, Q., Barnes, B., Wright, E. and Branch, R. M. (2017). The influence of achievement goals on online help seeking of computer science students. *British Journal of Educational Technology*, 48(6), 1273–1283. <https://doi.org/10.1111/bjet.12499>
- Hao, Q., Wright, E., Barnes, B. and Branch, R. M. (2016). What are the most important prediction of computer science students’ online help-seeking behaviors? *Computers in Human Behavior*, 62, 467–474. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2016.04.016>
- Huck, S. W. (2012). *Reading statistics and research* (6th ed.) Boston: Pearson.
- Huet, N., Escribe, C., Dupeyrat, C. and Sakdavong, J. C. (2011). The influence of achievement goals and perceptions of online help on its actual use in an interactive learning environment. *Computers in Human Behavior*, 27(1), 413–420. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2010.09.003>
- Kitsantas, A. and Chow, A. (2007). College students’ perceived threat and preference for seeking help in traditional, distributed, and distance learning environments. *Computers & Education*, 48(3), 383–395. <http://dx.doi.org/10.1016/j.compedu.2005.01.008>
- Liu, S. H. (2017). Relationship between the factors influencing online help-seeking and self-regulated learning among Taiwanese preservice teachers. *Computers in Human Behavior*, 72, 38–45. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2017.02.034>

- Nasa, G. and Sharma, H. L. (2018). A study on the impact of academic self-efficacy and academic help-seeking behaviour on goal orientation of secondary school students. *International Journal of Research in Social Sciences*, 8(4), 929-940.
- Payne, S. C., Youngcourt, S. S. and Beaubien, J. M. (2007). A meta-analytic examination of the goal orientation nomological net. *Journal of Applied Psychology*, 92(1), 128–150. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.92.1.128>
- Pintrich, P. R. (2000). The role of goal orientation in self-regulated learning. In M. Boekaerts, P. Pintrich ve M. Zeidner (Eds.), *Handbook of Self-Regulation: Theory, research and applications* (pp. 451-502). San Diego, CA: Academic Press. <https://doi.org/10.1016/b978-012109890-2/50043-3>
- Puustinen, M. and Rouet, J.-F. (2009). Learning with new technologies: Help seeking and information searching revisited. *Computers & Education*, 53(4), 1014–1019. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2008.07.002>
- Rakes, G. C. and Dunn, K. E. (2010). The impact of online graduate students' motivation and self-regulation on academic procrastination. *Journal of Interactive Online Learning*, 9(1). 78-93.
- Roasoft (2020). Sample size calculator. Erişim Adresi: <http://www.raosoft.com/samplesize.html>.
- Roussel, P., Elliot, A. J. and Feltman, R. (2011). The influence of achievement goals and social goals on help-seeking from peers in an academic context. *Learning and Instruction*, 21(3), 394–402 <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2010.05.003>
- Ryan, A. M. and Shin, H. (2011). Help-seeking tendencies during early adolescence: An examination of motivational correlates and consequences for achievement. *Learning and Instruction*, 21(2), 247–256. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2010.07.003>
- Uçar, H. (2012). *İngilizce öğretmen adaylarının özyeterlik inancı, başarı yönelimi ve çevrimiçi öğrenme ortamına katılım durumu: Uzaktan İÖLP örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Uçar, H. ve Kumtepe, A. (2016). Uzaktan eğitimde ARCS-V motivasyon tasarımı modelinin kullanımı. *AUAd*, 2(4), 37-54.

Extended Abstract

In learning environments, when learners encounter difficulties in learning processes, they seek help from someone else or other resources. This behavior can be defined as help seeking or academic help seeking. Help seeking behavior is very important for learners to be successful in their academic life. In addition to face-to-face learning environments, academic help seeking behavior is also frequently seen in online distance learning environments where learners are separate from other learners and learning resources. Distance education has some limitations in terms of time and/or space due to its nature, and so when learners encounter problems, they can often go into the process of seeking help from their friends, teachers, other people who know the subject, or sources on the Internet.

In addition to online academic help seeking, achievement goal orientations of learners also can be considered as an important component of the learning process and predictor of student achievement. In this respect, based on the research conducted in the literature, it is important to examine the online academic help seeking behaviors and goal orientations of learners in distance education. In this sense, it is thought that this research is important in terms of being new and contributing to the related literature and to the field of distance education. So, the present study investigates online academic help seeking behaviors and achievement goal orientations of learners in distance education and the relationship between these factors. Within this context, answers to the following main research questions were sought:

1. From whom do online learners seek online academic help in distance education?
2. What are the learners' achievement goal orientations in distance education?
3. Is there a significant relationship between online academic help seeking behaviors and achievement goal orientations of online learners?

The current research is designed as a quantitative cross-sectional survey study. The participants of the research were 358 online learners (179 women, 179 men, $M_{age} = 19.49$ years) enrolled in online courses offered at Bilecik Seyh Edebali University, Turkey. The research data were collected through personal information form, online academic help seeking questionnaire, which was developed by Hao, Wright, Barnes, and Branch (2016), and achievement goal orientation scale, which was developed by Elliot and Murayama (2008) and adapted to Turkish by Uçar (2012). For the analysis of the research data and to answer the research questions of the study, descriptive statistics, t-test, and correlation analysis were used.

Research findings show that learners in distance education use the Internet the most for online academic help seeking. In addition, learners applied to their friends or someone who knew the subject to seek help more frequently than their instructors. In this context, learners seek academic help from at least the faculty members, compared to others. These findings are consistent with the research findings of Hao, Barnes, Wright et al. (2017), Hao, Barnes, Branch et al. (2017), and Cheng and Tsai (2011), which reported that students mostly seek online help on the Internet and ask their friends or someone who knows the subject for help more often than the instructor. The results also showed that, in terms of learners' achievement goal orientations, the learning-approach and performance-approach goal orientations are higher than the learning-avoidance and performance-avoidance goal orientations. In addition to these findings, a limited and positive relationship between learners' achievement goal orientations and online academic help seeking behaviors was found. This result can be interpreted as the achievement goal orientations of learners is not a significant predictor of online academic help seeking behaviors.

Overall, the results of this study show that learners avoided receiving academic help from their teachers. Future studies investigating the causes of this situation will further guide instructional designers and instructors on this issue. It can also be an important qualitative study to investigate what factors are affecting this situation. Future research also suggested to investigate whether the effective use of online discussion boards can be a solution online academic help seeking. Besides, it may be an important study to examine whether learners' face-to-face academic help seeking behaviors differ from online academic help seeking behaviors.